

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főfőzdszében, Köszl János, Hochreim J. és fiai üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetések

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legjutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 20 kr = 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft = 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az athleta-klub?*

Kérdőjelet tettünk a címhez. Ez annyit jelent, hogy mit is írjunk arról, a mi tulajdonképpen nem él, csak élődik és teng.

De hát az egyesület, mely még mindig igénybe veszi a város és a közönség áldozatkészségét, melynek egészséges célja és jól kiszabott programja van, mely nemcsak phisikai, de morális erő kifejtésére is hivatott, mely a lovagias szabályai szerint alakulván, a közönség irányában bizonyos lovagias kötelmekkel is bír, méltó arra, hogy vele a jelen stagnációjában is foglalkozzunk.

Midőn néhány év előtt az egyesület boldogult Bartosságh Imre megyei főjegyző elnökelete alatt megalakult, élénk örömmel üdvözöltük a testet edző és lelket nemesítő sportnem meghonosítását és hogy az egyesület alapítása a közköznak, sőt közszükségnek felelt meg.

Egyenazon tárgyban lapunk egy másik kiváló barátjától is kaptunk egy cikket. Ez összetalálkozva a véletlen dolga ugyan, de élénken mutatja, hogy az athleta-club ugye nagyon is foglalkoztatja a kedélyeket és mutatja még azt is, hogy társadalmi jelenségek mintha megokalták volna közéletünk pangását és egymásután jelentkeznek a fórumon, hogy a közönséghez szövege elmondják véleményüket a közdolgok körül, amely célra lapunk hasábjai minden tisztességes nézet előtt nyitva állnak. A nagyérdemű cikket lapunk jövő számában hozzuk. A szerk.

mutatta az a pártolás, melyben részvett és az a gyors fellendülés, melynek örvendhetett. Ki se gondolt arra, hogy az egyesület fejlesztés, izmosodás és tekintélyének fenntartása helyett már rövid idő múlva kimeríti minden erejét, csakhamar a szükségképeni existencia körülményei közé szorul és ma már tán csak egyes tagok privát passiójának képezi színterét, hogy heteken, hónapokon át semmi életjelt nem ad, legfeljebb egy alaligeti kirándulás békeséges mivoltában leli kedvét. És ha szó is van róla, mindig az átalakulás és reorganisatio szükségére lép előtérbe.

Ha nemes a cél, ha üdvös a program, ha a közönség érdeklődése fenáll, úgy méltán élénkebe toltul és teljesen jogosult is a kérdés: mi az oka, hogy a népszerűvé vált egyesület oly korán, oly gyorsan ingatagnak, süppedtnek érzi a talajt? Hogy a cél nemes és korunkban felette időszerű, hogy a program helyesen ki lett dolgozva, hogy működő és pártoló tagjainak száma által népszerűnek volt mondható, az kétségtelen és az is igaz, hogy egy athleta-clubb már természeténél, hivatásánál és jellegénél fogva olyan, mely kis számú tagok mellett is erély, erő, ambíció és ügybuzgalom által céljainak megvalósítására nem csak képes, de kötelezve is van.

Igen, kötelezve van a sportéletből kisugárzó elszántság, kitartás és büszke önérték által. Ha pedig ez bármilyen okból meg nem valósítható, úgy beáll a másik kötelezés: bevallani nyíltan, hogy az egyesület többé hivatásának megfelelő nem bír. De egy percig sem szabad a kitűzött programponthoz hű és szigorúan pontos be nem tartása nélkül a közönség pártolását és a város segélyét igénybe venni, nem szabad túrni azt, hogy egyetlen pártoló tagja is azért maradjon el, mert az egyesület működésében csalódottnak látja magát.

Nem a közönségben van a hiba. Ez ma is érdeklődik az egyesület által kitűzött célért, ez ma is kész a támogatásra.

Az egyesület visszaesésének okát a működő tagok összetartozandósága érzetének lazaságában és a demokratikus irány hiányában ismerjük fel. Semmiféle klub nem kívánja meg jobban a legszorosabb összetartást, sőt igazi baráti érzület teljes kifejtését, mint éppen a sportélet ez ága: egyentőnek kell ismernie minden tagnak egymást, jellemében úgy, mint formában, állásban úgy, mint egyéni tulajdonokban. A kétkedés, kicsinylés, gúny, feltűnési vágy és több ilyen gyengeség a legveszedelmesebb ellenségek: a bajnokságot becsületeshez kell csak, de nem kvalifikációhoz kötni.

A PÉCS TÁRCÁJA.

Dalárdánk hangversenye.

— A "Pécs" eredeti tárcája. —

Mamácskám!

Aranyos ember az az Ágh, tudja a mit az kezébe vesz, sikerül. Valóságos ezermester, hókusz-pókusz, ákom-bakom, egy-kettő és megvan; olyan leleményes, az ember agyon eszokolná az ügyességéért, ha — — — de miért is hord . . . t, ha hordja! Azért is tisztellem, és olyan komolyan mondom, a mint csak bírom, hogy — aranyos ember az az Ágh. Mama nem is képzelet, milyen pompás hangversenyt rendezett, a címe a Dalárdáé volt, de a lelke az övé. De miért is idegenkedik mamácska a hangversenyektől, most is majd eleseppentem az élvezettől, ha édes apa nem könyöröl rajtam (azt mondja: nem az én kedvemért ment, hanem a Blasskovich bácsi végett) pedig ő sem bánta meg, még lefekvéskor is egyre dudolgatta „gyerünk körülte”. Én figyelmeztettem, hogy e helyett a madárka dala csilingelt, de ő csak egyre dudolta „gyerünk körülte”. Persze, hogy a mamára gondolt, nem arra a gömbölyded kis teremtesre, Kúry Klárára, a kit a Darázs

csárdása lecsalt hozzánk. De lássa mama, ha a Klárikára is gondolt, nem csoda, mert olyan kedves, jókedvű, enniváló volt, hogy mindenkét meghódított, gondolja mama, még az a csunya — — is annyira tapsolt neki, hogy majd szétszedte a tenyereit, no csak jöjjön holnap visitre, tudom megbánja. Lássa mamácskám, az irigység beszél belőlem, hej de boldog is lehet az a Kúry Klára! Kedvence lenni a szép Budapestnek, meghódítani egy pillanattal alatt egy publikumot, tündöklő csilaggá válni, birni a természetes báj, kellem és kedvesség minden varázsát, eljönni a rideg, akadékoskodó, kritizáló Pécsre és tetszeni — jaj mamám, ha én énekelhettem volna próbat Zichy Géza gróf előtt! Hát ha én is beváltam volna, biz Isten beváltam volna, de mikor a papa azzal ijesztett, hogyha ilyen bolondokat beszélek, nem visz el a concertbe. Nem is beszéltem többet erről, de álmodni szabad és álmodtam virágról, tapsról, dicsőségről. Mily édes álom!

Már a hangverseny műsora is milyen nagyszerűen volt összeállítva. Először jött a katona-zenekar a „windsori vig nők” nyitányával Nikolajtól. Mama tudja, hogy én nem szeretem a katona zenét, de a mióta az a — most bosszúból azért se írom ki a nevét, miért tapsolt oly eszeve-

szetten a francia coupleknak — az a csunya annyi bohó dolgot mesélt az onkenyetes életből, magam sem tudom miért, szívesen hallgatom, kivált a szaténat, meg a vasárnapi kis mise után a cósón. De ki is tettek magukért, finoman, verryel és szabatosan játszottak, aztán olyan pompás is egy ilyen nyitány, az embernek ideje, alkalma van szétnézni és megismerkedni a publikummal. Hát a mi csak előkelőség van nálunk, mind ott volt, az ember szinte észre vette, a kihányzott. A város színéjára: elől az 5 frtos helyeken a színe, hátrább a java. És a ki ott volt, bántul, élvezett, gyönyörködött, lelkesült; milyen önzök is vagyunk mi, hogy csakis ilyen élvezetért eszerében segítjük a hajléktalan leégetteket.

Kévsz várattatva, hogy a komoly Riepl letette a vezénybotot, ott termelt a kis Kúry Klára Reberics ur karján. Mosolygott a gömbölyű orcája, ragyogott a két szeme, aztán — énekel. Nem, ez nagyon komoly kifejezés, csicsersgett, csilingelt, kacagott, de a csicserség is felszáll néha a magasba, cseng és zeng és ez az üde, erőteltés nélküli tiszta hang oly jól esik a szívrnek. Keringője majd elhíntált minket, halkan, szeliden, majd magával ragadott, gyorsan, hévvel, nincs is ennek más vége mint „gyerünk körülte a zöld erdőbe”. A virágot, tapsot,

Felül kell emelkedni a közélet minden surlódásain, imponálni kell mindazokkal a jeles tulajdonokkal, melyek a sportot alapjában jellemzik. Aztán dolgozni, mozogni, ügyeskedni kell, leleményesnek és fáradhatatlannak kell lenni az érdeklődés felkeltésében és fentartásában. Egy athleta, ki csak papiros golyókkal hajgál mindíg szánandó jelenség lenne; ilyen né lesz az egylet is, ha nevét, címét megtartja bár, de céljának megfelelni nem bír, vagy a mi még elitelendőbb — nem akar.

Mi nem vagyunk az egylet hivatalos lapja, sőt másokkal együtt mostohái vagyunk, de mindemellett és talán annál inkább rokonszenünket híven megőriztük s mert az egylet közérdeket képez, teljes joggal felhívjuk az egylet vezetőségét, hogy vagy állítsa vissza az egylet régi tekintélyét orvosolván a mi orvoslandó, — vagy pedig oszlassa fel. Mert: „mit ér a markolat, ha nincs meg a penge?” Tisztelet a célért és meleg ragaszkodás az eszméhez vezetí ma még tollunkat, hisz a soká elhanyagolt testgyakorlat ügyéért ki ne érdeklődnek és az egylethez fűzött gentleman erényekért ki ne lelkesednek? De ha az athleta klub nem lesz képes többé közéletünkben azt a tekintélyt kivívni, mely nélkül élete csak tengés, ha nincs ereje a kitűzött feladatoknak megfelelni, úgy meg válnunk mi is a rokonszeny biztató hangjától és tollunk többé nem buzdit és bátorít, hanem — elitél.

II. Vilmos császár pro domo.

Bécsből, írják a »P e s t e r C o r r e s p o n d e n z - n e k : A ki ismeri a fiatal német császár temperamentumot lényét, az biztosra vette, hogy II. Vilmos az első, neki alkalmasnak látszó pillanatot fel fogja használni, hogy véleményét a katonai javaslatnak az immar velőzetelt birodalmi gyűlés által történt elvetése tárgyában

nyíltan és őszintén megmondja s kimutassa, mint képzeli ő magának a jövőt. A császár egy csapat szemlét a tempelhofi mezőn tartott ily alkalmas pillanatnak és a parádé után maga köré gyűjtött tábornokokat és törzstiszteket választotta hallgatósnak. És még katonai tekintetben is élesen, erőlesen beszélt, hogy ne mondjuk: keserűen. Ő erősen érez és érzelmeinek kifejezésére erős szavakat használ így érthetően tudtúl adta, hogy az ő nézete szerint a német birodalmi gyűlés többsége a hazafiasság feltételeit hiánytalanul tanusította, midőn elvetette a katonai javaslatot, mely Németország prestige-ének fentartására, a birodalom ama missziójának biztosítására, hogy az európai békét fentartsa, elengedhetetlen volt és marad. Vilmos császár reményli, hogy az unpon választott birodalmi gyűlés el fogja fogadni a javaslatot, de ha ez a reménye is meg-hiusulna, még akkor is elkövetne minden lehetőt, hogy keresztülvigye akarátát. Miként és mely eszközök által, azt nem mondotta meg a császári szónok s ez messzemenő konjekturáknak enged szabad játékot. Az elutasító magatartást, melyet a német birodalmi gyűlés a katonai javaslattal szemben vezetül elfoglalt, miután előzőleg a legkedvezőbb kilátások forogtak fenn egy kompromisszum javára, itt is nagy hibának tartják. Azonban úgy vélekednek, hogy a német kormányt sem lehet felmenteni a tévedésektől a birodalmi gyűlés szemben alkalmazott taktikában. Nevezetesen igen el volt hamar-kodva. Benniszen indítványának el nem fogadása, amelynek akkor, mikor tétélet, nagy kilátásai voltak az elfogadásra s amely végre is meglehető sokat és lényegeset nyújtott a katonai javaslattal elérni akart cél számára. A mi példának Németországra végre is némi vonzóerőt kellett volna gyakorolni; mi, ami a vélekedését illeti, mértéket tartunk az adó-képesség évenkénti erősödésével s ez eljárás mellett igen jól jár a hadsereg. A német birodalom is, hala Istennek! elég erős ma arra, hogy harcászésége emelése körül ne keljen társágosan sietnie.

Azt tartják továbbá, hogy a bosszankodás hevében megfélekedtet arról, ily nagy akatrésztéteszik a »hazafiatlansággal« vádolt többségnek a birodalomból, a nem-

porosz országokból választott képviselők, akik az ily vádakkal szemben közlefkvő okokból még érzékenyebbek, mint az olyan képviselők, akiknek a császár öröklött fejedelmük egyszersmind. »A harag soha sem volt jó tanácsadó.«

Az aradi szabadságharc-muzeum.

Az aradi szabadságharci muzeum tárlatáról a »Pester Correspondenz« kiküldött tudósítója, dr. Váli Béla a következőket írja.

Magyarország nagyon szegény a kulturális intézetek tekintetében. Ünnepszámba megy, ha vidéki városaink valamelyikében egy-egy intézet létesül, nemcsak mivel ritkaság az ily intézmény megalapítása, de mivel annak létesítése a hazafiai buzgalom és társadalmi összemunkálás leg-határozottabb erőfijetését igényli.

A vidéki társadalom s hazafias körök mozgalmait élénk figyelemmel kísérvén, mindig igyekezett a »Pester Correspondenz« érdemek szerint méltatni azokat. De ritkán volt alkalma kulturális mozzanatról oly határtalan elismeréssel nyilatkozni, mint aminővel ama mozgalom ébrentartóinak adózni kénytelen, akik az aradi szabadságharci muzeumot létesítették.

A szabadságharc lezajlása óta a magyar városok közt Aradnak, a magyar Golgothának lakossága játszott a legszebb szerepet. Dacára annak, hogy hermetice körülzárja az oláh elem, hogy lakosságának nagy része nemet, oláh, szerb és tót eredetű, a magyar államert való rajongás oly általános itt, a magyarság multja iránti kegyelet oly érzékeny és aldozat-kész, mint másutt alig; de egyszersmind a kormány celzatainak méltatásában is tapintatos és bőles a hazafiai érzület.

Ez a város, mely a mult kegyeletét a jövőbeli érdekek szolgálmaival oly bőlesen összegegyeztetni tudja, rövid tíz hónap alatt egy oly intézményt létesített, helyesen: rögtönzött, aminővel a külföldi városok sok évtized fáradozásai után sem dicsekedhetnek.

Az e városban székelő Kőlesey-egylet Varjassy Árpád királyi tanfelügyelő ki-

kihívást ő mind megkapta, én, fájdalom csak álmodtam! jól is mondta ő egyik fővárosi újság csodálatos kérdésére, hogy az szeretne lenni a mi; miért is lenne más? És ki ne szeretne ő lenni?!

Aztán jött a »Serenád«, Zichynek költői lélekkel megirt férfinégysége. Vezényelte maga a nemes gróf, kit kis korában — nem is régen volt — láttam már az országos pécsi dalversenyen. Zenész, compositeur és költő ő, hozzá sugar, deli ferfú, végre mágnás, de ő maga sem hargagszik, hogy ezt utóljára hagyta, Istenem, miért is nem hagyott apa előtte próbat énekelni, ha még megtudta volna, hogy én verseket is szoktam írni, nem ugyan oly szépeket, mint Szalay Fruzina, vagy a nyírségi pacsirta, higgye mamám, beváltam volna! Így csak titokban rajonghattam érte és ma másodsor száll meg az irigység, hogy szembe jut Kocsis Etel, a kinek szerencsége volt külön kihallgatáson a főispán urnál énekelni — ebéd után. De hát ő az opera intendánsa előtt énekel, én meg csak a költőnek daloltam volna. Szép volt, összhangzatos volt a mi dalárdánk éneke is, de most csak azért, mert Zichy Géza gróf vezényelte.

Úgy odailett a műsor e számához a »Szerelmi álom«, a címe is, meg a ki játszta, a kis szende, szerény Ladányi Sárka, Küry Klárának kedves kísérője.

Volt is része a tapsban discret elegans zongorajátékaért.

Ének, zene után szavalnak; ez már a vidéki hangversenyek köteles rendje. Szintársulatunk naivja — így szokták írni mamácskám a kritikusok — Kalmár Piroks »előadta« Kéry Gyula monológiát a »Nagyapót«. Előadta, minő szörnyű professzor-szó, — eljátszotta, az már jobb, elfecsegte, az tán a legjobb, mert úgy odaillik az ő kedvességéhez, gyermekes kedélyéhez, szeretetreméltóságához. A mit előad, pardon! elgagyog előttünk, az mind kedves, — jaj de a monolog... nő Szerkesztő ur, adja ide a pápaszemét, hadd biggyesszem az orromra, mert én most mindjárt kritizálok. De hát nem bántom, nem úgy, mint a légy a jó nagyapót, aztán a paradiesomszósz az én kedvenc ételem, ebben pedig ugyan excellált a szerző. Ha mama olvassa, hogy ő egy koszorút is kapott a »pécsi hölgyektől«, hát én nem voltam koztük, annak a koszorúnak nagyon el volt hibítva a címe, Arany Jánosnak dukált az, kinek most leplezik le szobrát Budapestben.

Következett a tiszta műkedvelés. És higgye el édes mamácska, nem utolsó szám a műsorban Hegedüs Hedvig és Margit zongorajátéka és a mi Preusz Adolfunk közreműködése a harmoniumon. Már gondolatnak is beillik elsőnek, mert nemes miveltéséről és igazi jó szívről tesz tanúságot, ha a szív érzését követve a dillet-

tantismus bátran mellé lép a hivatásszerű művészet produktioihoz. Ezt a kedves Hegedüs párról mondom, mert Preusz már igazi művész, de a nyilvánosság előtt manapság oly ritkán hallatja játékát, hogy az ő fellepéséért is halasak lehetünk. De művészi értéke is volt a szerényen választott Bellini »Alvajáró«-jának és én olyan lelkesen tapsoltam az előadónak mint egynek se jobban.

A mi aután jött, az már a dupla számok sorába tartozik, vagy a ráadás számba megy. Úgy-e nincs mamácska megelégedve az én ismertetéssel? de mikor én mindig fazom, ha a chablonszerű hangterjedelem, intonálás, magas C, hatásos előadás és ilyenféléről írunk, aztán nem is értek az efféle nagykepű bírákodáshoz.

Nekem minden tetszett, fiatal leány-nak ez elég, sok is. A papának is tetszett, ez pedig mond valamit, mert az én énekeimet, játékomat mindig elítéli... de hát Küry Klára, Ladányi Sárka, Hegedüs nőverek, Kalmár Piroks egy csokorba kövte, nő te kényes, finnyás pécsi publikum, most tán csak te is ki vagy elégitve? Már édes aranykoronás Hoffer bácsi, ne haragudjék, hogy magát most el nem dicseretem, de most elégedjék meg a címmel, ennek a hangversenynek a lelke más volt.

Pál

merithetlen buzgalomával minden felhívás, példa, utmutatás, avagy támogatás nélkül létesített egy muzeumot, mely magában foglalja az 1848/49-iki szabadságharc monumentális erekeit s felöleli mindazt a nymbus-t, mely e szóban van: magyar szabadság.

Merénylet lenne azt az érzést elemezni, mely minden magyar honfi lelkét eltölti, midőn átéli ama nyolc terem küszöbét, melyekben az 1848/49 szabadságharc mozzanatait feltűntető tárgyak vannak elhelyezve

Hőseink erekiyéiben megismerjük nemzeti jellemünk nagyságait; ez erekiyéek nemzetünk legdicőségesebb eseményeinek látképét ragyogtatják elénk, és vértanuságunk gyászképét.

A szabadságharc emlékeinek látása nem fölemeli, de elragadja a szemlélot. A szabadságharc erekiyéiből lesugárzó hősiesség, áldozatkészség, vitézi nagyság a boldogság érzetével tölti el a honfiszívet. De ami legjobban megragadja a lelket, az az a három terem, melyeket a tizenhárom vértanu erekiyéinek gyűjteménye tölt meg.

Ez a három terem más nemzeteknél halotti erekiyéek gyűjteménye lenne. Nálunk a magyar nemzet dicőségének tárlatát képezi.

Méltán fájhatjuk, hogy ezeréves multjában a magyar nemzet nem tanusított érzéket azon tárgyak összegyűjtése és megőrzése iránt, melyek multbeli nagyságát lennének hivatva előtűkrözni. Midőn azonban az említett 3 erekiyé termet látjuk, ez erekiyéek képében modern alakban elénk állítva képzeljük nemzetünk összes elfeledett s elkallódásnak átengedett erekiyéit.

Örömmel üdvözöljük a szabadságharc muzeum Aradon buzgózkodó vezérferfiat ezért a kitűnő eszméért, hogy a muzeum kincseinek országos megismeretése céljából az ország összes szerkesztőseit meghívta. Mert országos elismerést érdemlő tevékenységük eredménye valóban csakis úgy méltatható és értékesíthető, ha azt úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó felkeresi és a közérdeklődést iránta országzerzte felkelti s éhven tartja.

A lyceumi nagymise.

Művészeti eseményt hirdetünk olvasóinknak: évtizedek óta tartó lassu kimerülés, majd kimulás után — a zenés mise feltámadását, bevonulását a templomba; benepesedését a szíveknek áhitatal magasztaltsággal, imával: »sursum corda!» — Hirdetjük a lelkek processióját az Isten színe elé: »Hosanna in excelsis!»

Erről az elragadtatásról tesz tanubizonyosságot az a színe-java közönség, mely már egy órával a mise előtt gyülekezni kezdett és zsufolással megtöltötte a diszes lyceumi templomot, egy-szível lélekkel adva át magát a magasabb művelzetnek; vallaskülönbség nélkül imádkozott ott mindenki az alatt az egy óra alatt, dicsérve az urat az ő teremtményeiben és érzékeivel részesülve az isteni ihletben, a mely a mestert e nagy zenemű megalkotásának hevítte. Az isteni szikra gyújtott lángot mindnyájunk lelkében és ott álltunk mindnyájan, szeretettel, békével, megelegedéssel az úr színe előtt. S az ima ez órája után hála és elismerés érzése fogott el mindenkit, melylyel a költő szellemnek, aztán az előadó művészet képviselőinek adóztunk, a kik buzgalomának, ügyezetetének a Hölz miséje hallhatását köszönhetjük.

Misést ismertetni vajmi nehéz dolog, mert a szöveg az utolsó betűig adva van, elő van írva s így — látszólag — a költői teremtő-erőnek nem nyílik kellő tér hangulatot keltő helyzetek alakítására s a

lelkesezés megnyilatkoztatására. De ez csak látszat s épen a tárgy kizárólagos határoltsága s e határok közt a legnagyobb-szerű eszmék: a vallásos meghatottság hol magasan csapkodó, hol szelíd hullámzása, a vallási kijelentések közvetlensége, s az így előidézett hatások elemi ereje, mindezek próbakövei az igazi hivatottságnak, de egyuttal biztosítékai a nemes törekvők sikereinek, mert ha a költő saját nemes ihlete mélyéből közli hallgatóival, hogy igazán érez, hogy igaz a hite szólt meg: akkor az ige hirdetőjévé kvalifikálta magát ő is, apostolla vált s biztos lehet benne, hogy ezeket térít meg és tesz azisteni eszmék hívőivé s ezeket igazán boldogítani fogja hitök.

A Hölz miséje ilyen apostoli mű. Ezt azonnal igazolva találjuk, ha a mise érzelmi részeit figyeljük meg mindenekelőtt. A »Kyrie eleison» rögtön földhöz szegezi az embert, mindazzal a félelem, megbocsátás után való vágyggyal s végül biztató reménnyel tölti el a lelket, a mit az »Uram irlalmazz» fogalma kifejezhet. Olyan zenei eszme gazdagság, hangteljesség, érzelme-valóság nyilatkozik itt meg, a mely bámulatba ejti a hallgatót s kész örömmel rábizza magát a hegedűk szárnyalására, mert nagy szellem vezérli utjokon. Micsoda elragadtatással kiált az egész kórus fortissimója: »Gloria, gloria in excelsis Deo!» s milyen igazán bánat-teljes könyörgés ez: »Qui tollis peccata mundi, miserere nobis», az ő meglepő unisonójával az emberek egyesülését híven adta vissza, amint az istentől bűneik bocsánatát kéri. Művészet-technikai szempontból ki kell emelnünk az »In gloria Dei Patris» egyszerű, nemes fugáját, mely méltó befejezése az egész hatalmas Glóriának.

Az érzelmi részek közt els ő helyen áll a »Sanctus», a mely az egyházi zeneirodalomban párját ritkító remekmű. Ezt a felfogást és hangulatot a trombita halk egyhangon adja meg az alapot, hirdelve a Sebaoth fonségét; a hegedűkkel és a mély hangszerekkel harangozás hallik egymást felváltó ritmussal; az ájtatos ének az ünneplés csendnek megfelelően egyre és mindig csak azt a fonséget hirdeti; ez a felfogás ellenállhatatlan varázssal ejti s tartja bámulatban a hallgatót, aztán egyszerre a hetedik égbé ragad a féket nem ismerő »Hosanna in excelsis», e nagyszerű kitérésre a lelkesülték könyje csordul ki a szemekből! A mit a költő a Glóriában a bünbocsánat kiesdekléseért előlegül nyújtott, azt pazar kézzel adja az »Agnus Dei»-ben minden szívek jutalekul. Ez az egész miseszerezeménynek talán legclassikusabb része, expiatiót hirdelve clarinet-signaljával leleknek és értelemeleg egyaránt s megadva azt a nyugalmat a sok hullámzás után, melylyel az ember gyönyörrel eltelt szívevel és igaz dicsérettel azt mondhatjaki: ez igazi egyházi zene, nem téveszthető össze, nem hasonlítható sem miféle más zenével, ez valódi áhitatnak, az szerző igaz hitének szüleménye, ez közvetlenül és ellenállhatatlan áhitatot, hitet ébreszt minden emberben: szívből fakad, szíve hat.

A mise legnagyobb része tehát, egyáltalán megfelelő a vallási ihletnek, a mely a kedély világból való, érzelmi alapokon van építve. De a nagy költői szellemnek gondja volt arra is, hogy az egyház a maga dogmaticus ágazatait is reklamálhassa művéből, mert hiszen nem szabad szem elől téveszteni, hogy az általános, minden emberrel és egyházzal közös vallási érületen kívül még speciális katholicus művel, misével van dolgunk. És ennél a pontnál csak gratulálhatunk a katholicus egyháznak, hogy ilyen érbe vésett nyel-

ven hirdeti a »Credo in unum Deum»-tól az »Et vitam venturi saeculi. Amen.»-ig urbi et orbi két évezredes hitcikkeiket; Hölz miséjében összefogott a szív a zértelemmel, hogy minden erő egyesíttessék az Isten dicsőségére, a mennyivel az embert a jóságos teremtő csak megáldotta. Olyan emberi lélek nincs, akit ez az egyházi zenemű ne hevítsen, áhitatra ne ragadjon, magasba ne emeljen, egészen az imádásig!

A mise előadásáért halás köszönetet mondunk mindenkinek a ki bármely részben közreműködött benne. Mert tökéleteset nyújtottak, nagy fáradozásaikat siker koronázta: mindenkinek teljes elismerése s a mi tán még ennél is több: a vágy, mely mindenki ajkáról hangzott, hogy ez a nemes buzgalom állandó maradjon, hogy ez a művelzet a pécsi intelligens közönségnek ezuntal állandó osztályrészül jusson. A zenés ének művészek, a lelkes műkedvelők legjava ott volt a lyceumi templom kórusán vasárnap: színbázuk csengő hangu primadonnája Kocsis Etel, a templom kitűnő énekesnői: Thaller Gusztávné, Girardi Józsefné; műkedvelőkül csatlakoztak hozzájuk: Schneider Istvánné, Dr. Egrý Béláné, Denk-Vizkelety Fennna, Kaltnekker Györgyné, Baudis Zsuzsanna urhölgyek. Összesen 48 tagból állott a zenés-énekar; a férfi műkedvelők közül különösen ki kell emelnünk Girardi Rezső urat, a ki izmos bassus-szóljával általános felűntést keltett, az igen szép szerzeménynek tökéletes előadóját üdvözöltük benne; Girardi ur különben a magyar opera intendánsának is annyira megtetszett, hogy a 20 éves ifjúnak művészi teljes kiképzetése biztosítva van.

Hálás elismeréssel adózunk még azoknak a nemes szívű, könyörűlő hölgyeknek, a kik a veszméri tüzárusultak javára gyűjtöttek a templom bejáratánál, ezek: Dr. Bors Emilné, Dr. Kocsányi Károlyné, Dr. Friedl Károlyné és Dr. Mihályfy Ernőné urhölgyek. Gyűjtésük eredménye 144 frt 76 kr volt.

A nagy mű sikerének épügy, mint a testi és lelki fáradozásnak oroszlánszre dr. Bors Emil jogtanár uré, a ki mint karnagy betanította és vezényelte az egészét. A művészet-dilettans ismert genialitása által szívesen vezetették magukat az összes közreműködők, de még ezért részesei is a vezér diadalának, a melyhez neki s általa mindnyájoknak szerencsét kívánunk! Dr. Bors a mise végén gyönyörű babérszort nyert elismerésül tisztelőitől.

S i r i u s .

Az országos függetlenségi pártban a válság kitört. Előre látta azt mindenki, mert szervezetében gyenge, vezérlésben tévőzavó és erőtlén volt, aztán a merev negatíván, az erőszakoskodó opponálásnak, a hatásvadászó jeligéknek ideje lejárt. Mig egy lelkes kis csoport kitarással, bátran, szilárdan és hajlíthatalan elvhűséggel tartotta kezében a zászlót, addig az fölfelé imponált, lefelé lelkesített; mihelyt azonban nagy pártta növekedtek a függetlenségiék és az akció terére kelle lépniök, nem bírtak megküzdeni az államférfi feladatokkal, nem tudták beigazolni az esetleges kormány-képességet. Lomha, összetartás nélküli, időről-időre incidentáliter verényelt pártta lón. Az összetartás kérdésének próbakövévé a vallásopolitikai reform kérdése vált s ezt a próbát kiállani nem bírták: nem sikerült a megegyezés sem a liberális alapon, sem a kormány elleni feltétlen opponálásban. Így tarthatóanné tétett Eötvös Károly pártlensége, ki multja és fiskális tempói miatt sokak előtt úgy sem volt kedvelt.

egyeniség, habár nagy esztét és ügyszere-tét mindenki elismerte Eötvös a vallás-ügyi kérdésekben a liberalis alapon állva tartózkodni kívánt a kormány ostromlásától kivált a felsőház ismert helytelenítési szavazata után, melyben ő és vele sokan nagy vesztélyt látnak a szabadelvű-ségre és lehetőséget a jelenlegi pártok teljes átalakulására. Ezt a párt tigrisei rosszalták és Eötvös a pártklub szavazata által desavualtattott a budavári szobor leleplezés ügyében, minek következtében az elnökségről lemondott. A párt, mely vezérlő erővel nem bír, mely irányait előmozdító sajtóval is alig rendelkezik, talán még együtt marad, de csak ideig-óráig, mert kétségtelen, hogy a válság nemcsak Eötvös személyét érinti, hanem ki fog terjedni nagyobbról körre is. Érdekes, hogy a honvédszobor ügye idézte elő — bár csak közvetve, — itt is a válságot, mint nem is régen a szabadelvűpárthan, hol az akkor ejtett sebek ma sem gyógyultak be teljesen. Most már a függetlenségi párt is látja, hogy bizony legjobb csak az egyenes út. Vagy tán nem is látja?

Hírek.

— **Arany János szobra.** A magyar irodalom ünnepeit ült vasárnap. Ekkor leleplezték le Budapest Arany János szobrát, a legnagyobb magyar költőt, kinek lángeszű alkotásai a magyar névnek mindenkor dicsőségére fog válni. A nemzeti nagyszó láng-zavú lantosának érc-szobra büszkén emelkedik immár az Eg fele, hirdetve, hogy e nemzet megtudja becsülni jeleseit. A nemzet kegyelete sugározzék le e szoborról az idők végtelenségéig.

— **A megyéspüspök** hétfőn indult el bérmautájára Siklóra, honnan Beremendre, N.-Márokra, Villányra megy. Pünkösd napján a megyéspüspök Pécsen bér-mál, másnap pedig P.-Bogádon és azután Szabolcsan.

— **Arany - mise.** Sch w e r e r Nándor szabad-szent-kerályi esperes-plebános vasárnap ünnepelte 50 éves papi jubileumát Fogadját egyházmegyénk ez érdemes tagja e szép alkalomból a mi szerencsekívánatainkat is.

— **Küry Klára,** miután a dalárda hangversenyén a pécsi közönséget elbűvölte és meghódította, vasárnap reggel utazott el körükből, megígérve, hogy még el fog jönni Pécsre, hogy a színpadon is bemutatassa művészetét közönségünknek, melyet ő is megkedvelt. Az udvarias dalárda egy küldöttsége Dombóvárig kísérté az ünnepeit divát. — Ugyanekkor utazott el körükből gróf Zichy Géza intendans is.

— **Somogy megye főispánjává** vizeki Tallian Gyula alispán neveztetett ki. Az új főispán 1848-ban született, atyja Tallian Emánuel földbírtokos, anyja Matkovich Ilona. Középbiskolai tanulmányait Pécsen és Székesfehérváron végezte. Somogy megye szolgálatába 1870-ben állt, mint h. aljegyző, két évre rá főszolgabíró lett Nagyatádon, hol 18 évig működve Csépan Antal után alispán lett, most pedig a főispáni székbe ültetett. Ünnepeles beiktatása f. hó 25-én lesz. Az új főispánról így ír a »Somogy.« »Sokat dolgozik, szigorúan elítéli a mulasztást. Előzékeny, gavallér ember, de ritkán meleg s a kit elíteli, aki megbántotta, azzal leszámolt egyszer mindenkorra.« Tehát amint látszik, jóra való, derék és nagyérdemű ember, de — mégis csak ember, mint mindannyian.

— **Hymen.** Fürst Gyula, a Schap-ringer-bankház belfeljáró vasárnap d. u. 1 órákor esküdött házba Lieblích Emilia kisasszonynak Bécsben. Hogy mily közkedveltségnek örvend Fürst úr Pécsen,

mutatja azon körülmény, hogy esküvőjére csak Pécsről közel 500 gratuláló sürgönyt kapott. A jó kívánatokhoz mi is szívből csatlakozunk.

— **Kegyelemből átváltoztatott büntetés.** A pécsi esküdtészek előtt folyt Leopold-Klein-féle sajtó pörben Klein József két rendbeii becsületsértés miatt egyhavi fogházbüntetésre ítéltetvén el. Ő Felsege kegyelemből megengedte, hogy e fogház büntetés a pécsi tszrsek mint sajtó bíróság által megállapítandó pénzbüntetésre változtattassék át. A törvényszék az egy havi fogházat 150 frt pénzbüntetésre változtatta át.

— **Egy plebános az iskoláért.** A somberekij újonnan építendő iskola költségére Gehring Fülöp plebános 200 frtot adományozott a hitközségnek. A bőkezű plebános szép példaul szolgálhat kartársainak és általában az értelmiségi osztálynak az iskolajogi gondozására.

— **A Berdin-féle gyilkossági ügyben** a végtárgyalási jegyzőkönyv, mely közel 50 évre terjed, most készült el és még e hét folyamán föl fog terjesztetni a kir. táblához.

— **Polgári iskola Mohácson.** Mohács város képviselő testülete egyhangulag kimondotta hogy kérvényt intéz a vallás és közoktatásügyi miniszterhez egy állami polgári iskola felállítására céljából. — Azt hisszük, hogy a közoktatásügyi miniszter ad a mohácsiaknak, de — fügét. Ha a mohácsiak nem kótyavetyélték volna el a községi-iskola-ügyeket, most lehene legalább egy tekintélyes részalapjuk, melynek kiegészítéséről gondoskodhatnának. Ha egy oly nagy város, mint Mohács, még egy polgári iskolát sem tud létesíteni, akkor igazán nem értjük, hogy mi értelme van annyi nép községé tömörülésének.

— **Sport.** A budapesti Hunnia kerékpár egylet által vasárnap rendezett országos és nemzetközi versenyen a pécsi kerékpár-egyesület titkára: Bolgár Tivadar is részt vett, nem annyira versenyzés céljából, mint inkább a versenyzőkások tanulmányozása végett, hogy tapasztalatait a Pécsen rendezendő versenyeknél érvényesíthse. Nevezett a 6-ik és 9-ik számú versenyekben és az elsőben elnyerte a 4-ik díjat, az egyesület bronz érmét, a 2-ikban pedig 9 versenyző közül 5-iknek ért be, de mindenki elismerte, hogy ha egyébként kitűnő, a gráci Pusch-féle és itt Pécsen Fichtl Lároly által képviselt gyárból kikerült, de versenyre nem alkalmas nehéz velocipédje nem akadályozza és trainirozható volna, könnyen győzött volna az élén kerültek. A fiatal sportsman a Hunniának a verseny után tartott bankettjén lelkes orvatiókban részesült és általában dicsérték kitarását és elegans futamát, haza érve pedig a pécsi kerékpárosok kitörő örömmel fogadták a verseny terén üttörő sportársukat és értékes emlék tárgyakkal halmozták el.

— **A Dunagőzhajózási Társaság** közlése megadta az igazgatóságának a felmentést és elhatározta, hogy a 671.432 forint tiszta nyereséget a 2.908.960 forintnyi korábbi veszteségből leírja. Azután újra megválasztotta az igazgatóság kilépő tagjait.

— **A Déli Vasut** jelenti: E hó 20-án pünkösd ünnepe alkalmából Budapest déli vasutról a magyar vonal Siófoktól kezdődő állomásaira, továbbá Fiuméba, Triestbe, Velencébe a bécs-triest-karintiai és tiroli vonal jelentékeny állomásaira a Budapest déli vasut pályaházából este 9.45 órákor induló 207-ik számú személyvonatnál rendkívül mérsékelt áru menet-téri jegyeket adnak ki. Az említett állomásokra a közbeeső magyar és horvát állomásokról is fognak ily mérsékelt men-tet-téri jegyeket kiadni. Ezenkívül a magyar vonal állomásairól igen mérsékelt

áru menettérti jegyeket szolgáltatnak k Budapest és Bécs déli vasutra. Ezek a menettérti jegyek 14 napig érvényesek és visszajevetkor az utazás kétszer, tetszés szerint való állomásokon félbeszakítható. A Budapestről szóló jegyek naponta válthatók a déli vasut városi irodájában (V. Nádor-utca 17.) és az indulás előtt az állomás személypénztárainál. Az utazásra vonatkozó adatok, valamint a jegyek árai a falragasozokból tűnnek ki. Ezenkívül minden állomáson díjmentesen kapható az ez évben rendezendő kéjtuzások jegyzéke.

— **Angol tolmács.** Kengyel Mór ügyvéd pécsi tszrsek német tolmács és a modern nyelvek alapos ismerője, a budapesti törvényszék, mint az igazságügyminiszter által delegált vizsgabizottság előtt f. hó 15-én tette le az angol nyelvből a tolmácsi vizgát ritka kitűnő eredményvel.

— **Vétkes gondatlanságból** elkövetet emberlésték volt vadlott itél el törvényszékünk a hétfőn tartott végtárgyaláson. Az egyik S t e r e z János keskendilakos volt, ki egy barátja által nála hagyott és őrizetere bizott töltött puskát lakó szobája egyik sarkába helyeztet el, itt aztán tizenkét éves fia játszás közben agyonlötötte a szomszéd kosermáros 3 éves kis fiát. Vadlott — kit Jobsz László ügyvéd védett — 2 havi fogházra ítéltetett. Súlyosabb beszámítasu volt Zarka Ignac hercegszöllősi lakos tette, ki a kosresban ittas állapotában egy civakodó pajtására rálötött, de nem találta, erre aztán a helyett, hogy eldobta volna a revolvert, azt kezében tartotta, mire egy másik ivótársa kiakarta csavarni kezéből, a fegyver azonban a dulakodásban elsült és társa holtan rogyott össze. Zarka a szándékos emberölés vádjá alól felmentetett ugyan, de nagyobb foku gondatlanság miatt másfél évi fogházra ítéltetett. Vadlottat Bolgár Káimán ügyvéd képviselte.

— **Angyal Zsófi meghalt.** A márianostrai feyintézet igazgatósága hivatalosan arról értesítette a pécsi kir. ügyészséget, hogy özv. Tóth Ferencné szül. Angyal Zsófi f. hó 8-án meghalt. Ez a száraz hivatalos adat egy annak idején nagy szenzatiót keltett drama utoló felvonását tetözte be. Olvasóinknak még élénk emlékeztetésben fog lenni ennek a szerencselen asszonynak az ügye, a ki törvényes ferjét az ennek szolgálatában álló legényvel Sztina Jánossal éjnek idején megfojtotta és azután felakasztotta. A végtárgyaláson mindenkinek feltűnt Angyal Zsófi nem közönséges szépsége, élénk, sokszor szikrázó eszejárása és az a rendkívüli erély, sőt megatalkodottság, melylyel tagadása mellett maradt. A pécsi k. törvényszék két ízben mondotta ki felette a halálos ítéletet és két ízben hallgatta ezt végig a szép asszony egy arcizom-rándulás nélkül. A felső bíróságok 15 évi fogházra szállították le a büntetését és ez elől menekült most Angyal Zsófi egy másik világba. A földi igazságszolgáltatás már leszámolt vele, a megbántott társadalomnak immár csak az engesztelődés kötelességét hagyta hátra örökül.

— **A villamvilágítás ügyében** a Ganz és Társa cégtől a következő közleményt vettük:

A »Pécs« tekintetes szerkesztőségének Pécsen.

— Becses lapjának e hó 10-iki számában olvassuk »a villamvilágítás ügyéről« kezdetű közleményt, melyre válaszólag bátrak vagyunk megjegyezni, hogy a becces lapjának f. évi 34. számában cégünkre vonatkozólag tett megjegyzéseit már csak azért is támadásnak kellett tekintenünk, miután e közleményben nekünk oly szándékok lettek imputálva a pécsi villamvilágítási ügyre vonatkozólag, melyek meg-

valósítása mindenesetre Pécs városával szemben illoyalis magatartást képezett volna, már pedig ily magatartás cégünknek általánosan ismert és mindig követett eljárásával merőben ellenkezők.

Különbön fent idézett újabb közleményében ismét egy újabb támadást találunk cégünk ellen. Mi ugyanis azt állítottuk volt, hogy a közgyűlés határozatáról még hivatalos értesítést nem nyertünk, mely állításunk azon megjegyzésre kész-tette a tek. szerkesztőseget, hogy ezen általunk említett ténnyel nem képzelheti és azt el nem hiheti.

Miután arról méltóztatott bennünket meggyőzni, miszerint hasonló esetekben illendő a cáfolatot nem idegen lapokban hanem ugyanazon lapban közölni, a melyben az illető közlemény megjelent, bátrak vagyunk ezennel a nekünk megjelölt utat követve egyenesen a tekintetes szerkesztőseghöz fordulni azon tiszteletteljes kére-sel, miszerint az általunk tett állítások valódiságáról kételkedni ne méltóztassék, mivel erre mindeddig okot nem szolgáltat-tunk. Nézetünk szerint legalább is elvár-hattunk volna a tekintetes szerkesztőség-től annyit, hogy mielőtt cégünk jó hírnevét annyira sértő megjegyzést kockáz-tattot, legalább illetékes helyen alapos információt szerzett volna ezen megjegyzés alaposságára nézve, a mi a jelen esetben még csak társadgába sem került volna, mert a városházán egyszerű infor-máció segítségével meggyőződhetett volna, vajlon akkor, midőn azt állítottuk, hogy a közgyűlési határozatról hivatalos értesítést még nem nyertünk, ezen hivatalos érte-sítés birtokában voltunk-e már, vagy sem.

Midőn ezen nyilatkozatunk szives közlését kérjük, maradunk kiváló tisztelet-tel Ganz és Tarsa vasöntő és gépgyár részvény-társulat Budán. Electrotechnikai osztály. Cziperovszky.

Közöltük e nyilatkozatot egész terje-delmében és nem is tennék ahhoz semmi megjegyzést, minthogy az az ügy érdemére a legtovábbibbról sem vonatkozik. Ki kell azonban jelentenünk, hogy mi a cégéről illoyalitást soha sem tetteztünk föl, ellen-kezőleg: mi a legloyalisabb magatartást vártunk és várnunk töle városunk irányá-ban és ha más oldalról a cég egy állitá-sára azt mondtuk, hogy azt se el nem képzelhetjük, se el nem hihetjük, ugy ez nem a cég állításának tagadása volt, és nem a cég cselekményére vonatkozott, hanem kételkedésünket akartuk kifejezni a fölött, hogy ily fontos és annyira sürge-tett ügyre vonatkozó határozat kézbesítése oly sok időbe kerülhetett. A mi a mi meg-leckéztetésünket illeti, az teljesen felesle-ges, mi nagyon jól tudjuk a magunk köte-lemségét és nekünk nem kell a város-házára járnunk információkért, de nem is akarunk, különösen nem a villanyvilágítás ügyében, melynek sikeres létesítését mi is első sorban kívánjuk és egyedül ez volt az, amit e tárgyban tett fölszólalásunkkal céloztunk.

— **A siklósi polgári dalárda és olvasóköri** f. hó 7-én tartotta fen-nállásának 25-ik évfordulóját, a „Pelikán-venedéglőben. A műsor e következő volt. 1. Kőlesey hymnus Eneklék a polg. da-lárda összes tagjai. 2. Alkalmi beszéd Tartotta Szűcs Dániel egyleti alelnök. 3. Népdal Eneklék a polg. dal. öregebb tagjai. 4. Oda a dalról Boroly Gábertől, szavalta Petike Sándor. 5. Dalárda induló Eneklék a polg. dal. ifjabb tagjai. 6. Hazáért Posar Lajostól szavalta Kozma József. 7. Esti dal Eneklék a polg. dal. öregebb tagjai. 8. Népdal Eneklék a polg. dal. összes tag-jai. 9. Siklósi váriban Boroly Gábertől, szavalta Gyenis Dániel. 10. Nemzeti zászló Eneklék a polg. dal. ifjabb tagjai. 11. Ha-ladj haladj én nemzetem! Pósa Lajostól, szavalta P. S. 12. Szózat. Eneklék a

polgári dalárda összes tagjai. — **A polgári dalárda** régi és új tagjai ez alkalommal ismét megmutatták, hogy méltók azon elismerésre, a melylyel minden alkalommal a közönség részéről találkoznak: látszik rajtuk, hogy sokkal nagyobb örömet találnak abban, hogy esténként olvasással és dallal foglalkoznak, minthogy szórakozási idejüket leháan eltölték. Szűcs Dániel ref. kántortanító, ki mint az olvasó-kör alelnöke és a dalárának 20 év óta karnagya vezeti az egylet szellemi ügyeit, valóban az elismerésre méltóan tölti be hivatasát. Szűcs Dániel igazi népnevelő, a kinek gondja az iskolán kívül is kiterjed és az ifjúságnak továbbra is szellemi vezére marad. — Isten áldja érte! — A műsor befejezte után a mely minden részben kitünően sikerült — 180 terítékű társas vacsora, utána pedig tánc következett, a mely csak napkeletkor végződött be.

A választók névjegyzékének kiigazítására vonatkozólag 7050. szám. 1893. alatt a következő hirdetmény boesáttatott ki:

Az 1874-ik évi XXXIII. törvényeikk 29. s 40-ik §§-ai értelmében alulírott részéről ezennel közhírré tétetik hogy a központi választmány intézkedése folytán, a választók névjegyzékének hivatalbóli kiigazítását a kiküldött bizottság f. évi május hó 18-ik napjának délután 3 órá-jukor a városházán, az aljgyőző helyiség-ben megkezdendi s június hó 4-ig beza-rólag — a közbeneső ünnepeket és vasárnapokat kivéve — mindenkor délután 3 óratól 5 óráig szakadatlanul folytatandja; mi a törvény rendelkezésén felül, még azon figyelemzettel mellet hozatik köz-tudomásra, hogy habár a választók név-jegyzékének összeállítását, illetőleg ki-gazítását hivatalból történik, mégis minden jogosított polgár személyes jogának ér-venyestése céljából, a fenti határidőben, a kiigazító bizottság előtt, választó-képes-ségének beigazolására a törvény által megkivánt okmányokkal ellátva, személye-sen is jelentkezhetik.

Mely alkalommal még megjegyezzük, hogy a kiigazító bizottság által elkészített választói névjegyzék a központi választ-mány részéről felülbírálat s netáni felszólalásoknak végelintézése után, 1894-ik évre érvényes leend s hogy ezen név-jegyzékbe csak azok vétethetnek fel, kik egyéb törvény szerinti kellekelen felül az 1875-ik évi VI. törvényeikk 1-ső §-a szerint 1892-ik évi egyes allami adót, illetőleg a megfelelő adóhatalékokat a f. é. ápril hó 15-ig hiány nélkül a főpénztári hivatalban lefizették.

Pécsen, 1893. évi május hó 9-én tartott tanácsülésből.

Pécs s kir város Tanácsa. — **Az ezredéves országos kiállitás** pécs-kerületi bizottságának megalaku-lása. A kiállitási pécs-kerületi bizottság vasárnap delelőtt tartotta megalakuló ülé-sét a városi törvényhatóság közgyűlési termében. Főispán úr ő méltósága, mint elnök, üdvözöl a megjelenteket, lelkesítő beszédben hívja fel figyelmeket a kiállitás fontosságára, s kéri hathatós támogatásu-kat e nagy nemzeti mű létrehozásában. Vállvetett s lelkesedéssel párosult munká-val meg kell s meg fogjuk mutatni a mű-velt válnak, hogy ezer év alatt szívós kitartással mennyit teremtetünk s meg-győzzük az idegent, hogy a magyar állam az európai kultur államok közt jogosan méltó helyet foglalhat el. — Midőn parla-ment, kormány oly az ezerevhez méltó komolysággal s buzgalommal karolta fel a kiállitás ügyét, az egyes bizonyára nem fog elmaradni, hanem tevékenyen közre fog működni szóval, tettel, s ezen nemes versenyre kelés biztosítja a kiállitásnak a magyar nemzethez illő sikerét. Az éljen-zéssel fogadtott főispáni beszéd után dr.

Záray Károly, mint a kerületi bizottság előadója felolvassa a kereskedelemügyi m. kir. minister úrnak a kiállitás ügyében a hazai közönséghez intézett felhívását, melyet a bizottsági tagok lelkes éljenzéssel fogadtak, mire elnököl főispán úr a pécs-kerületi bizottság megalakulását kimond-totta. Felolvastott ezután a bizottsági tagok névsora s titkár részletesen ismer-teti az ezredéves kiállitásra vonatkozó törvényt s az idevonatkozó, különösen a kerületi bizottság hatáskörét illető szabály-zatokat. Főispán úr meg van győződve róla, hogy a kerületi bizottsági tag urak, mint az utolsó kiállitásnál, ugy ennél is minden lehetőet el fognak követni, hogy a gondoskodásukra bizott kerület a kiállitá-son méltóan legyen képviselve. A helyi bizottságok alakítása egyelőre az ipartes-tületek székhelyein határozottatott el, — szükséghez képest azonban más községek-ben is fognak alakittatni. Bizottsági elő-adó megbízottott, hogy a kerület hivatalos beutazása alkalmával a kiállitásnak propa-gandát csináljon, — s a helyi bizottságo-kat alakítsa meg. Kimondattott egyszers-mind, hogy minden bizottsági kiadást a kereskedelmi és iparkamara fedez. A bi-zottság megalakulását tudomására hozó s a közönséget a kiállitásról tájékozottó hirdetmény kibocsátásával előadó titkár bizatott meg. Elhatározta a bizottság, hogy ezredéves kiállitás pécs-kerületi bizott-ságának közleményei címlal autografi-kus értesítésekkel boesát a bizottság tény-kedéséről a kerületbeli lapoknak (koron-kint a fővárosiaknak is) rendelkezésére, — a bizottság megalakulásáról pedig a törvényhatóságokat s ipartestületeket már most értesíti. Az ülés beazása előtt Lítke József, kereskedelmi és iparkamarai elnök emelt szót. Ugy véli, hogy minden tagnak nézetét tolmácsolja, midőn főispán úr ő méltóságának a kiállitási ügy meleg fel-karolásáért köszönetet fejezi ki, s egy-szersmind örömsenek ad kifejezést a felett, hogy a bizottsági elnökök oly egyének kezebe került, ki a sikeres működést előre is biztosítja. Az alapfeltelet meg van a vezér egy céltudatos, megfontolva tevé-keny ember, — a siker annak szükség-sépeni folyamánya. Beszédét a főispán úr éltetésével végzi. Főispán úr a tagok lel-kes éljenzése közt jelenti ki, hogy a sikert, a mi meg lesz, — nem kéti, a bizott-sági tagok lelkesedésének fogja tulajdoni-tani mely lelkesedés a dicsőséges sikert még mindig ki tudta vívni.

— **Siklósról** írják lapunknak, hogy ott és a környéken az összes szőlők elfagytak. Az idén a gondozott és kevésbé filoxerás szőlők dacára a hosszas száraz-ságnak, szokatlan dusan hajtottak és annyit fűrtött mutattak, a mennyit ily időben alig láttunk hamarosan. A teli ág csak a magas — be nem takart szőlőkének és díofáknak ártott. A többi mind dusan virágozott — és most egy éj megsemmisí-tett mindent. Környékünkön, írja levele-zőnk, az összes gyümölcs is elfagyott, tehát teljesen megszüreiteünk. — A hos-zsas szárazság miatt a gabnemenüek is fejletlenek és így csak a rozs szenvedett a hideg miatt. Buza szépen bokrosodik és egy langyos eső után meg teljesen helyre jöhetne. Kukorica még alig kelt ki és így ebben alig esett kár. A fagy által okozott kár vidékünkön, a hol még mindig nagy mennyiségű jó bor szokott teremni, óriási és így népünk levertsége e miatt elég indokolt. — Sokan hozza fognak most a szőlőtők újbóli metszéséhez azon remény-ben, hogy a fejből előtörő új sarjak tán még hoznak gyümölcsöt. Tapasztalás szer-int e dolog mindenesetre figyelmet érde-mel, mert ha nem is kapunk új termést — a mihez kevés is a kilátás, legalább új oly egészséges vesszőket nevelhetünk, a melyek legalább a jövőre nézve biztathat-

nak természetesen. Szólóink tehát — dacára annak, hogy természetünk ez évben nem lesz, mégis a leggondosabb ápolást igénylik, ha nem akarjuk a jövő évre is a kilátást már előre megsemmisíteni. Nem jól teszik tehát azok, a kik már most elkezdik szólóikat kukoricával bevetni, hogy mégis legyen némi hasznuk, mert így az egészséges új vesszők képzését akadályozzák.

— **Esküvők.** Dr. Paunz Lipót orvos kedden vezette oltárhoz Pozsonyban Kádisech Luiza kisasszonyt, dr. Mendl Lajos megyei főorvos unakabugát. Ugyancsak e napon vezette oltárhoz Pécselt Braun Herman kezelőtiszt, GrünEtelka kisasszonyt. Fogadják a mi legjobb kívánatainkat is.

— **Művirágkiállítás.** Még csak pár nap s a művirág-kiállítás, melyen oly sok gyöngéd kezecke lázasan dolgozik, megnyílik. Az előkészületek már javában folynak, úgy hogy a kiállításig most már nincs is tanítás, mert úgy Szirmayné urnó mint tanítványai a kiállítandó tárgyak csoportosításával vannak elfoglalva. Valóságos virágos kert lesz a belvárosi iskola zeneterme 20-21. és 22-ikén. Bámulatos leleményességgel tudják hölgyeink a szepet a hasznossal összekötni. Lesz ott minden szép dolog, a mit csak elképzelhetünk. A többek között albutakaró virágból, arcképeret, zsebkendőtartó, szalvétaszorító, kelengyeátkötő, kesztyűtartó, levelpapír, cassetta, bőségszavak, virágállványok, szivartartók, vitorlás hajók, lélekvesztők, várta-ház, virágkalap, legyező, menyasszonyi koszorú, bali garnitúrák, kalapdíszek, virágvázák, salonsokrok, kabinetsokrok, falidíszek, tükördíszek, viráglant, esonak, virágkosarak, hanggyeállvány, diszphárnak, szerencseszaecskók, az új koronákhoz, mezeicsokrok, virágkoszorúk, mindenféle dísznövények, orgonafák, leanderfák, akácák, vadrózsatők, begonia, kamélia, glocksiaea, cinerária, pelargonía, őszi rózsák, georgina, tulipán, narciss, szegfű és rózsatövek, mindenféle cserepes virágok és szebbnél szebb csoportosított virágok: jácint, búzavirág, pipacs, ibolya, gyöngyvirág, lóbusz, viola, edelweiss, tea rózsák, flox, nefejejt, fuxia, hajnalka, alfalfavirág, labdarózsák, árvaszék, télizöld, legényhűség, verbéna, lilium, pünkösdi rózsák, hóvirág, százszorszép, jázmin, harangvirág, tubarózsák, rezeda, margitvirág, stb. stb. De ki győzné azt a sok szép darabot mind előszámolni, csak ha majd láttuk e remek virágokat, tudjuk a művészi előállítást eléggé méltányolni.

— **Minden férfi szereti a téstát,** azért tehát minden háziasszony, a ki igazán jó téstát vagy süteményt akar készíteni, az csakis az Erzsébet néni által szerkesztett s mindenki által jelesnek elismert „Tésták könyvét“ szerezzé meg, a melynek utasításai szerint a legizletesebb téstáknak készíthetők el. A csinosan kiállított könyv, mely 300 recipét foglal magában, 1 forintért kapható egyedül a Magyar háziasszonyok könyvtára kiadói hivatalában Nyiregyházán.

Vegyes hírek.

Kirchknopf Ágoston bonyhádi ügyvéd meghalt 11-én. — Rimanóczy Géza, a kaposvári pósta és táviradivizual főnöke f. hó 18-án ünnepi szolgálatának 25-ik évfordulóját. — Dr. Ullmann Antal kaposvári orvos a somogy megyei kórházhoz alorossz néveztetett ki. Bogya Ferenc polányi bérlő eljegyezte Svastics Imre sz. gálóskéri földbirtokos leányát: Szilárdkát. — Pógnay József volt főispáni titkár Kaposvárról szolgálatát elhagyta a belügyminisztériumba. — Bácska és Julcsa, szintársulatunk volt primadonnájának édes anyja meghalt Szabadkán.

Színház és művészet.

Pénteken a „Vadorzók“-at láttuk. Sorau Fülöp, az atyamester szerepében Somogyival. Az egész saison alatt ez az első fellépése Somogyinak, és mi abban, hogy ez estére teljesen berekedt, csak a Nemezis kezét láttuk. Miért nem lépett föl már régen és többször. Különben a díszes közönség rekedtsége dacára is szívesen hallgatta Somogyit és reméljük, hogy ez után többször fogjuk őt a színpadon látni. Az előadás igen jó volt. Sok tapsot kapott Kalmár Piroška (Emmi) és elismeréssel kell szólunk Sárdy Károly Brownjáról. A régi kitűnő erőkön kívül újak voltak Szendrői Ella (Julia) és Balogh Etel (Clarisse) akik az előadás összhangját nagyon emelték.

B. — Szombaton „Rip-Rip“ Planquette eme bájos zenéjű operettje került színpadra. Bár Küry Klára hangversenye sok színházlátogatót elvont ezuttal a színpadtól, mégis elég szép közönség volt a néző tere. A címszerepben Földváry megtett, amit tehetett; szép terjedelmes baritonja némileg megmentette szerepét, mely különben tekintve az ő egyéniségét, exterieur-jét — nem neki való.

Kállay Lujza igen csinos és kedves Lisbet volt és szép dalaival nagy hatást keltett, játékán azonban nagyon is érezhető volt a jó partner hiánya; szereplésének fénypontja a hegyi tündér alakítása volt, melynél plasztikusabb alakot kívánni sem lehetett.

Kocsis Etel (Alice) kicsiny szerepében mint mindig bájos kellemes és üde volt; látszik rajta, hogy szerepére teljesen beleéli magát, azt egész valójával átérzi. A többi szereplők is dicséretes buzgalommal fejtették ki feladatuk megoldásában. Balla kitűnő szerelmes fiatal orvos és meghatóan rekedt képviselőjelölt volt, úgy Polgár is Derrik szerepében a töle megszokott rutinál forgolódott.

A kiállítás, mely pedig ennél a darabnál lényeges kellék — nagyon szegényes volt.

Vasárnap a „Próba házasság“ újra meglehetősen számú közönséget vonzott a színpadra, melynek különösen a karzati contingense feszült érdeklődéssel várta a híres Kossuth-kuplét; ennek befejezte után obliágot, de mérsékelt tüntetésben nyilvánult a már ezen az uton nem szokatlan nemzeti lelkesedés. A szereplők közül Léva és Sárka emelkedett ki eleven és természetes játékaival. Nem csoda, hogy olyan rohamosan bele szeretett az a Berci ur, mert Léva Birikéje csókolni való teremtés volt. László játéka ügyes, de bizonyos erőltetett modor látszik rajta, mozdulatai nem elég könnyedek.

Balla kitűnő honv. őrmester, Dezséry — mint mindig — úgy ezuttal is nagyszerűen alakított, Földvári pedig a mézárások igazi typusát mutatta be. Polgár sikerült fővárosi alak, Szendrői Ella jellemzetes kasszirnó volt.

Hétfőn a „Dolovai nábob leánya“ Herczeg Ferenc színműve adatot zsufolt ház előtt.

A darab meséje a következő: Job (Sárdy) gazdag földes ur tönkre megy és birtoka eladásából még csupán évjáradékot ment meg maga és Vilma (Balogh E.) leánya részére. Özv. Domaháziné (Szendrői E.) Job huga Vilmát össze akarja házasítani a birtok vevőjével Merlin báróval (Follin u s); Vilma szerelmes Tarján fő-

hadnagyba (Pethes), aki a leányt nőül is akarja venni, mert azt hiszi, hogy Vilma gazdag; később azonban mikor Tarján Merlin bárótól megtudja, hogy Vilmának semmije sincsen, lemond a nőüléről. Párbeszédjüket Vilma kihallgatja egy bokorban és megtört szívvel beleegyezik, hogy Merlin neje legyen.

Eközben Szentirmay huszárkapitány (Petry) Tarján eljárását megtudva, kijelenti ennek saját lakásán, hogy nem tartja őt perfect gavallérnak. Erre Tarján — hogy Vilmával szembeni kötelezettségét beválthassa, lemond tiszti rangjáról és megverezik Szentirmayval, — ez alkalommal súlyos sebet kap. Sebesülten őrmester ruhában elmegy a Job kastélyba, hol ép Vilmának Merlinnel való eljegyzése estélyén megkéri Vilma kezét, ki őt visszautasítja. Tarján elalél és élet-halál közt 4 héttig fekszik a kastélyban; végre felgyógyul. Merlin, ki Domaházinéba szerelmes, belátva azt hogy Vilma őt nem szereti, lemond ennek bírájáról, megkéri Domaházinét ki hozzá megy; ily módon kikerül a kautio is; Tarján pedig, kinek lemondását Szentirmay nem terjesztette be az ezredhez és így tiszti rangját továbbra is viselheti, elveszi Vilmát és a darab a közönség teljes meglepedésére fejeztetik be.

A darab fő alakjai a modern társadalmi életből vannak lefotografálva; mindannyian jó ismerőseink; a szegény Merlin báró azonban csak azért került a darabba, hogy ahol lehet, segítsen, reperáljon és a jövő szerepét játssza, szóval, hogy a darab sikerét biztosítsa. Ha kell megőrül, ha szükség, le is mond, — egyelőre áldott ember. Kiváló kedves alak még Szentirmay neje (Kalmár P.) és Biliczky Marót herceg hadapród (Balla K.). Szentirmayné élénk temperamentumu nagyvilági modern és uri dáma, ki azonban meleg szeretettel csüng férjén, aki szublimált arisztokrata fenkölt levelekkel, hideg, méltóságjelző „grand seigneur“

Biliczky kedves, könnyelmű, áldozatkész kadét, kinek összes ambíciója és boldogsága Tarján barátsága.

Az előadás elég összevágó és sikerültenek mondható. Balogh E. teljes igyekezettel azon volt, hogy minél ideálisabb Vilmát alakítsa, de egy kissé túl lött a célon; szenvedélyes érzékeny kitérési kissé túlzottak voltak, — szóval: Vilma nála teljes drámai alakká vált.

Pethes kellemes megjelenése és ügyes játéka jó összhangot képezett Balogh E. játékaival.

Petry nem fogta fel helyesen a szerepét, mert ő Szentirmayban a nyers, egyenes, őszinte és szigorú becsületességű katonát mutatta be; holott a szerző elegans hidegvérű finom gavallért, a szó teljes értelmében vett arisztokratát állít élénk. Egyébként Petery játéka az általa felfogott alakban kifogastalan volt. Kalmár Piroška a harmadik felvonásban előforduló jelenetben kedves és utánozhatlan természetes játékaival elragadta a közönséget.

Follinus az ő hálátlan szerepét, valamint Szendrői E. is derekasan oldotta meg.

Balla Kálmán ügyes, elegans és igen rokonszenves játékaival többszörös tapsot aratott. A többi mellék alakok — Loránt (László Gy.) hadnagy, Szklabonyai (Polgár) Miska tiszti szolga (Sz Nagy I.) helyes ensemble-t képeztek és ügyesen töltötték be a nekik szánt szerepeket.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécselt

Gabona-árak

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. város 1893. évi május hó 13. napján tartott hetivásárán.

	őszi	frt	kr.	frt	kr
Buza	(tavaszi)	7	90	7	70
Kétszeres	(ő)	6	80	6	60
	(uj)	6	80	6	60
Rozs	(ő)	6	60	6	50
	(uj)	6	60	6	50
Árpa	(őszi)	5	30	5	20
	(tavaszi)	5	30	5	20
Zab	(őszi)	5	60	5	50
	(tavaszi)	5	60	5	50
Bükköny	(uj)	—	—	—	—
Repece	mm.	—	—	—	—
Kukorica	mm.	5	40	5	30
Széna		2	20	2	—
Szalma		1	20	—	—

Mintegy 120 gabona kocsis volt a piacon.
Kínálat: gyenge.

Hirdetéseket

igen előnyös arakon elfogad a

Pécs

kiadóhivatala

Lyceum-utca 4-ik szám.

Schottola Ernő Budapest

Váci-körút, Fonciére-palota.
Műszaki és sebészeti-műszer-üzlet.

Nagy készlet

gummi-árúkbán.

Angol bőr- és Balata gépszíjakban, Gummi- és kender-tomlók.

Bor-, építkezési és kutszivattyúk.

Vizmentes-ponyvák, gabnászákok, gepolajok, szerszámok.

Vas- és acélcsövél, Peronospora-fécskendő, különböző szerkezetben.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve

A m. kir. államvasutak gépgyárának

vezérügynöksége

most: Budapest VIII. József-körút 41. sz., ajánlja:

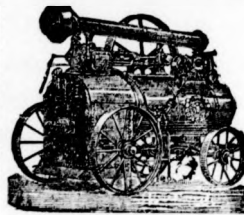
a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

a m. kir. államvasutak gépgyára

valamint mindenmü mezőgazdasági gépeit, kedvező feltételek mellett.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Tévedések kikerülése végett a levelezések küldemények és megrendelések mindig csak így, címzendők:

A magy. kir. államvasutak gépgyára

vezérügynökségének.

Budapest, VIII. ker., József-körút 14. sz.

BUDAPEST, VIII. kerület, József-körút 14. szám.

BUDAPEST, VIII. kerület, József-körút 14. szám.

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

(Magyarország, Baranyavármegye.)

Fürdő idény május 1-től szeptember 30-ig.

Az o-ztrák-magyar birodalomnak ezen vizgazdag legmelegebb s leg-erősebb kénforrása a legsikeresebb gyógyeredmények által hírnevét már megállapította, a mit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma.

Ezen 62°5 és 63°8 C. fokú természetes ártézi kénforrások kitünő gyógyítási hatással bírnak. **csuzos, görvély, idült bőrkiütégekre, aranyér, nőibántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésre, továbbá máj, lép, általában mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok s ivarszeri bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, vagy Déli vasut Budapesten Kanizsa-baresi vonala, állomás: Pécs; alföldi vasut Eszéken át Villányig. Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.

Posta- és távirada-állomás.

Bővebb fölvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújt Dr. Heller József rendelő fürdő orvos s özv. Blümel Ferencné bérli.

Harkány, 1893. május hó.

4411.

A fürdő igazgatóság.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.

Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 14. — Fiók-raktár KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgány-cséplőkészületek

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,

mélyítő- és egyvetemes acél-ekék,

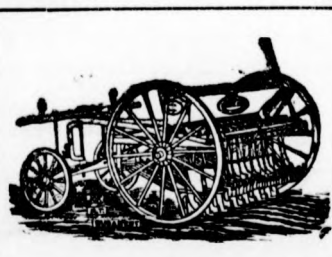
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindenmü gazdasági gépek. Eredeti amerikai kővek 5/6 és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

SCHÖNWALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet: Király-(fő)utca, a „Hattyu“-épületben. **PÉCSETT** Műhely: Király-(fő)utca. Mestrics-féle házban.

Tábori és színházi látesővek, szemüvegek, görcsők, hőmérők stb. gyári áron.

Pontos járásu csinos ébresztő órák, darabja csak 2 frt 50 kr.

Csinos ezüst horgony-Remontoir órák 2-ös fedéllel dbja 12 frt.

Inga-óra csinos szekrényben 8 napig járó és ütő szerkezettel ára 12 forint.

Anker-Remontoir Tula-óra, 2-ös köpenynyel kitünő szerkezettel 14 forint.

Öt évi jótállással.

Nagy raktár a legszebb ékszerek ezüst és (alpaca) China-ezüst árukban.

Javítások olcsón és legjobban készíttetnek.

Minden tárgy a magyar királyi pénzverde hivatal áltai felülvizsgálva és fémjelezve van.

Kiváló tisztelettel

SCHÖNWALD IMRE.